

Venezuela: Opposisjonspartiet Vente Venezuela

- Kort om partiet
- Primærvalget i oktober 2023
- Hvordan er situasjonen for medlemmene av opposisjonspartiet Vente?
- Sitter personer fra partiet Vente Venezuela fengslet som politiske fanger?
- Er personer fra Vente Venezuela mer utsatt for reaksjoner fra myndighetene enn andre som er i opposisjon til regimet?
- Sluttkommentar

Kort om partiet

Partiet Vente Venezuela er et radikalt opposisjonsparti som går langt i å utfordre myndighetene, og de er generelt lite innstilt på kompromisser.

Opposisjonen mot president Maduros regime er svært splittet og består av ulike partier, alt fra ytterste høyrefløy til klassiske sosialdemokrater. En del av opposisjonen representerer en moderat, forhandlingsvillig linje, mens andre partier går inn for drastiske endringer. Vente Venezuela tilhører siste kategori (ICG 2023).

Partiet ledes av Maria Corina Machado, som per i dag er den opposisjonspolitikeren som gjør seg mest gjeldende i venezuelansk politikk. Maria Corina Machado er kjent som en ytterliggående politiker med en plattform som er bygget på å være anti-Maduro. På grunn av hennes ytterliggående holdninger, har Maduro-regjeringen ikke sett henne som en alvorlig trussel. Hun sees på som en polariserende person som ikke på noen måte virker samlende på opposisjonen, heller tvert imot, ifølge professor i demokrati og sosial forandring, Óscar García Agustín (som sitert i Bromann 2023).

Primærvalget i oktober 2023

Opposisjonen avholdt det første primærvalget på tolv år den 22. oktober 2023. Det var et valg blant opposisjonskandidater for å velge en kandidat til et eventuelt kommende presidentvalg. Valget ble avholdt uten myndighetenes bistand til

organisering. Valgdeltakelsen var høyere enn forventet, og Maria Corina Machado fikk overlegent flest stemmer med 93 % (Bull som sitert i Bromann 2023; EUAA 2023). Dette viser at befolkningen ønsker en tydelig stemme fra opposisjonen, selv om Machado etter hvert har blitt noe mer villig innstilt til forhandlinger med myndighetene, og ikke står like steilt som tidligere (Bull, samtale desember 2023).

Hvorvidt Machado vil få stille i et eventuelt presidentvalg i 2024, er fortsatt et åpent spørsmål. I juni 2023 ble Maria Corina Machado diskvalifisert og utestengt fra å stille til valg etter en avgjørelse fra det venezuelanske myndighetsapparat. President Maduro ga også samtidig Machado og andre opposisjonspolitikere forbud mot å forlate landet. Det er svært uvisst om venezuelanske myndigheter vil la henne stille i et presidentvalg hvor hun utfordrer president Nicolás Maduro.

Machado ble diskvalifisert fra å inneha offentlige verv allerede i 2015, det ble da uttalt at ordningen skulle gjelde i ett år. I juli 2023 ble den forlenget til 2030 (EUAA 2023; Havana Times 2023; Oyarzún 2023). Opposisjonspolitikere i Venezuela viser til at myndighetene bruker ulovlige forbud for å hindre at de kan delta i valg (Sequera 2023).

Det har i løpet av oktober 2023 vært forhandlinger mellom opposisjonen og myndighetene om et fremtidig presidentvalg. Partene har blitt enige om at presidentvalget skal finne sted i andre halvdel av 2024, og internasjonale observatører fra blant annet EU og FN vil overvåke valget i henhold til flere vilkår. Avtalen sier at hver side kan velge sine kandidater til 2024 i henhold til interne regler, men avtalen sier ingenting om at forbudet mot at enkelte opposisjonskandidater kan stille til valg, skal omgjøres. Den sier heller ikke noe om at Maria Corina Machado kan få stille til valg.

USA har krevd at opposisjonskandidater skal få stille til presidentvalg. Til gjengjeld hever USA sanksjonene mot Venezuela som har vært i funksjon siden 2019. Sanksjonene har vært med på å forverre den økonomiske situasjonen i landet. Venezuela skal nå igjen fritt kunne selge olje til USA, som er Venezuelas største kunde (Bromann 2023; Buitrago, Sequera & Spetalnick 2023). Hvis Maduro-regjeringen ikke tillater opposisjonen å stille i presidentvalget, kan USA i realiteten innføre sanksjoner på nytt (Bromann 2023). Sanksjonene løftes i en prøveperiode på seks måneder. I denne perioden skal myndighetene vise at de vurderer hvorvidt Machado og andre kan stille i presidentvalget. Hva myndighetene vil gjøre, gjenstår å se. Det er også svært uvisst om USA vil gjenoppta sanksjonene (Bull, samtale desember 2023).

Venezuelanske myndigheter skulle legge frem en plan for hvordan sikre demokratiske valg i 2024, men dette har ennå ikke blitt gjort (Bull, samtale desember 2023).

Hvordan er situasjonen for medlemmene av Vente Venezuela?

Medlemmer av partiet har blitt utsatt for ulike former for overgrep i flere år, både i form av fysiske angrep fra politiet, trusler og anholdelser. Flere av artiklene Landinfo har gått igjennom, viser at ledere i partiet i ulike deler av Venezuela har blitt utsatt for overgrep. Vanlige medlemmer skal også ha blitt truet og fysisk angrept (El Mercurio 2019a).

I mai 2019 skal lederen av Vente Venezuela ha blitt truet av colectivos og i oktober samme år skal ledere i partiet i provinsen Apure, sørvest i Venezuela, og journalister fra en TV-stasjon, ha blitt angrepet av colectivos (La Patilla 2019; Maduradas 2019; El Mercurio 2019b). Se mer om colectivos i Landinfos repons av 2019 (Landinfo 2019).

Også i senere tid har Maria Corina Machado fått reaksjoner mot seg. I februar 2023 ble hun angrepet av Maduro-sympatisører under en religiøs messe i Anzoátegui. Etter oppfordring om respekt fra de religiøse lederne, ble Machado værende på messen. Machado uttalte at partiet ikke vil la seg stoppe og at de vil fortsette kampen for å gjenopprette frihet og demokrati i Venezuela (El Mercurio 2023). Tilstedeværelsen til Machado i Anzoátegui ble forsøkt boikottet av regjeringsvennlige i et forsøk på å skremme og trakassere henne. En av Machados partifeller uttalte til avisen El Mercurio at dette viser at myndighetene ser på Machado som den eneste reelle kandidaten til å utfordre Maduro i neste presidentvalg (Galvis 2023). Ved et av Machados valgkamparrangementer i juni 2023, ble fem personer anholdt uten grunn. I tillegg konfiskerte myndighetene en buss som ble brukt i Machados valgkampanje (Garcia 2023).

FNs høykommissær for menneskerettigheter uttrykker bekymring for rapporteringer om trakasseringer og trusler mot medlemmer av opposisjonspartier i forbindelse med valgkampanjene før primærvalget i oktober 2023 (OHCHR 2023, s. 15).

Sitter personer fra partiet Vente Venezuela fengslet som politiske fanger?

Venezuela har ifølge menneskerettighetsorganisasjonen Foro Penal per desember 2023 totalt 276 politiske fanger fengslet. Av disse er 19 kvinner og 147 er militære. 139 av de 276 fangene sitter fengslet uten dom (Foro Penal 2023).

Ifølge Foro Penal sitter ingen av de politiske fangene fengslet på grunn av aktivitet for Vente Venezuela per oktober 2023. Heller ikke tidligere har det vært personer fra Vente Venezuela blant de politiske fangene (Foro Penal, melding oktober 2023).

Er personer fra Vente Venezuela mer utsatt for reaksjoner fra myndighetene enn andre som er i opposisjon til regimet?

Ifølge menneskerettighetsorganisasjoner Landinfo har vært i kontakt med i Venezuela er personer som har hatt tilknytning til myndighetsapparatet, og som siden blir ansett for å være illojale, den gruppen som kan være mest utsatt for reaksjoner fra myndighetene (menneskerettighetsorganisasjoner a og b, møter i Caracas mai 2022; meldingsutveksling november 2023). Dette gjenspeiler seg i bakgrunnen til de politiske fangene i Venezuela, der mer enn halvparten av de politiske fangene er militære. Organisasjonene forklarte dette med at det å være medlem av et opposisjonsparti eller det å være en synlig leder innebærer at myndighetene er innforstått med at disse er i opposisjon til regimet. Personer som har vært «innenfor» med myndighetene, og som deretter foretar seg noe som gjør at de faller i unåde hos de samme myndighetene, blir sett på som en trussel mot regimet. Overgrepene mot denne gruppen kan være svært aggressive og alvorlige (menneskerettighetsorganisasjon (a), meldingsutveksling november 2023).

En annen menneskerettighetsorganisasjon (b) (meldingsutveksling, februar 2023) opplyser at medlemmer av opposisjonspartier kan bli utsatt for overgrep fra myndighetenes side, og personer fra Vente Venezuela er mer utsatt enn medlemmer av andre politiske partier fordi ledelsen i partiet er så profilert. Familiemedlemmer og tett nettverk til de som er i opposisjon til regimet kan også oppleve trusler og trakasseringer. Dette gjelder ikke bare familiemedlemmer til personer innenfor Vente Venezuela, men også familiemedlemmer til andre opposisjonelle, ifølge menneskerettsorganisasjonen.

En kilde viser til at overgrepene mot personer fra opposisjonen har blitt færre i senere tid (venezuelansk forsker, meldingsutveksling februar 2023). Kilden opplyser at dette har å gjøre med at store deler av opposisjonen har forlatt Venezuela. Det at opposisjonen er så splittet gjør også at myndighetene ikke ser på opposisjonen som så truende for regimet.

En menneskerettighetsorganisasjon (a) i Caracas påpeker at i forbindelse med det mulig kommende presidentvalget i løpet av 2024, er det personer som er medlemmer av «Comisión Nacional de Primarias», valgkommisjonen for primærvalgene, som er mest utsatt for reaksjoner fra myndighetene og ikke spesielt medlemmer av Vente Venezuela (meldingsutveksling, oktober 2023). Valgkommisjonen skulle sørge for at valget foregikk på en transparent, organisert og sikker måte (Comisión Nacional de Primarias u.å.).

Venezuelanske myndigheter sendte i begynnelsen av desember ut arrestordre på 14 opposisjonspolitikere fra ulike partier og organisasjoner som alle støtter opp om Maria Corina Machados presidentkandidatur til neste års presidentvalg. President Maduro anklager disse 14 for å motarbeide Maduros folkeavstemning om å gjøre krav på et område i nabolandet Guyana, en sak som har preget

nyhetsbildet i desember 2023 (Glatsky & Herrera 2023; The Guardian 2023; menneskerettighetsorganisasjon (a), meldingsutveksling desember 2023). Det er tydelig at Maduro ønsker å begrense alle muligheter for opposisjonen til å vinne presidentvalget i 2024 (menneskerettighetsorganisasjon (a), meldingsutveksling desember 2023).

Sluttkommentar

Det er på det rene at personer innenfor Vente Venezuela har blitt utsatt for ulike former for overgrep som fysisk vold og trusler gjennom årene. Ifølge informasjonen Landinfo har er det først og fremst ledere som har vært utsatt, men det er også rapportert om at vanlige medlemmer har blitt rammet av denne typen reaksjoner. Noen har blitt arrestert, men det er ingen personer fra Vente Venezuela blant de 276 politiske fangene i landet. Det betyr at de som har vært arrestert grunnet sin politiske deltakelse, har vært utsatt for mer kortvarige anholdelser.

Det synes ikke som medlemmer av Vente Venezuela er blant de som er mest utsatt for reaksjoner fra myndighetenes side per i dag, jf. informasjonen fra menneskerettighetsorganisasjon (a) som Landinfo anser for å være en spesielt oppdatert kilde.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Bromann, A.R.I. (2023, 29. oktober). Ny aftale skaber håb i Latinamerikas fattigste land: "Det lyder godt på papiret, men det starter lidt usikkert". *Globalnyt*. Tilgjengelig fra <https://globalnyt.dk/ny-aftale-skaber-haab-i-latinamerikas-fattigste-land-det-lyder-godt-paa-papiret-men-det-starter-lidt-usikkert/?fbclid=IwAR1gXnpUda7TxzSB8oW2B9JPkjtuyY8oAOaaGudIVyJ-C8527QTNxIHCwjY> [lastet ned 28. november 2023]

Buitrago, D., Sequera, V. & Spetalnick, M. (2023, 18. oktober). Venezuela, opposition sign election deal; US weighs sanctions relief. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/americas/venezuela-opposition-sign-election-deal-paving-way-us-sanctions-relief-2023-10-17/> [lastet ned 29. november 2023]

Comisión Nacional de Primaria (u.å.). *Este 22 de Octubre en la elección primaria danos tu voto ede confianza*. [s.l.]: Comisión Nacional de Primaria. Lastet ned fra <https://comisiondeprimariave.org/> [lastet ned 30. november 2023]

El Mercurio (2019a, 15. mai). Comité de DDHH de Vente Venezuela condena persecución del régimen contra dirigentes políticos opositores. *El Mercurio*. Tilgjengelig fra <https://elmercurioweb.com/noticias/2019/5/15/comit-de-ddhh-de-vente-venezuela-condena-persecucin-del-rgimen-contra-dirigentes-polticos-opositores> [lastet ned 27. november 2023]

El Mercurio (2019b, 15. mai). Juan Freites tras amenaza de colectivos: Seguiremos luchando por la libertad de Venezuela. *El Mercurio*. Tilgjengelig fra <https://elmercurioweb.com/noticias/2019/5/15/juan-freites-tras-amenaza-de-colectivos-seguiremos-luchando-por-la-libertad-de-venezuela> [lastet ned 27. november 2023]

El Mercurio (2023, 4. februar). Vente Anzoátegui presentará denuncia penal contra agresores de María Corina Machado en acto religioso en Cantaura. *El Mercurio*. Tilgjengelig fra <https://elmercurioweb.com/noticias/2023/2/4/vente-anzotegui-presentar-denuncia-penal-contra-agresores-de-mara-corina-machado-en-acto-religioso-en-cantaura> [lastet ned 27. november 2023]

- EUAA, dvs. European Union Agency for Asylum (2023, november). *Venezuela – Country Focus*. Valletta: EUAA. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_11_EUAA_COI_Report_Venezuela_Country_Focus.pdf [lastet ned 28. november 2023]
- Foro Penal (2023, 11. desember). *Presos políticos en Venezuela*. Caracas: Foro Penal. Tilgjengelig fra <https://foropenal.com/> [lastet ned 14. desember 2023]
- Galvis, P. (2023, 3. februar). Omar González: Mercenarios socialistas intentaron boicotear presencia de María Corina Machado en Cantaura. *El Mercurio*. Tilgjengelig fra <https://elmercurioweb.com/noticias/2023/2/3/omar-gonzalez-mercenarios-socialistas-intentaron-boicotear-presencia-de-mara-corina-machado-en-cantaura> [lastet ned 27. november 2023]
- Garcia, C.R. (2023, 13. juli). Venezuela government's ban on longtime foe draws attention to the opposition's presidential primary. *Associated Press*. Tilgjengelig fra <https://apnews.com/article/venezuela-opposition-primary-election-maduro-crisis-cda408a6089e2bae695b0f9c946a4118> [lastet ned 5. desember 2023]
- Glatsky, G. & Herrera, I. (2023, 6. desember). Venezuela Orders Arrest of Top Opposition Figures, Claiming Treason. *New York Times*. Tilgjengelig fra https://www.nytimes.com/2023/12/06/world/americas/venezuela-opposition-arrest-orders.html?utm_source=Sailthru&utm_medium=email&utm_campaign=Latin%20America%20Brief%20-%202012082023&utm_term=latin_america_brief [lastet ned 13. desember 2023]
- The Guardian (2023, 10. desember). The Observer view: Maduro's land grab in Guyana is a cynical ploy to hang on to power in Venezuela. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/dec/10/observer-view-maduro-land-grab-guyana-venezuela> [lastet ned 13. desember 2023]
- Havana Times (2023, 30. juli). Maduro Following Ortega's Electoral Map. *Havana Times*. Tilgjengelig fra <https://havanatimes.org/features/maduro-following-ortegas-electoral-map/> [lastet ned 10. november 2023]
- ICG, dvs. International Crisis Group (2023, 20. oktober). *Barbados Deal Sets Venezuela on a Rocky Path to Competitive Polls*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/latin-america-caribbean/andes/venezuela/barbados-deal-sets-venezuela-rocky-path-competitive-polls> [lastet ned 10. november 2023]
- Landinfo (2019, 1.oktober). *Venezuela: Los colectivos*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2019/10/Venezuela-respons-Los-colectivos-01102019.pdf> [lastet ned 22. november 2023]
- La Patilla (2019, 30. oktober). Senador Jim Rish repudió el ataque de colectivos contra María Corina y equipo de VPI TV. *La Patilla*. Tilgjengelig fra <https://www.lapatilla.com/2019/10/30/rish-maria-corina-vpi/> [lastet ned 22. november 2023]
- Maduradas (2019, 31. oktober). ¡SE LO CONTAMOS! Senador republicano condenó ataque de colectivos contra María Corina Machado y su equipo. *Maduradas*. Tilgjengelig fra <https://maduradas.com/se-lo-contamos-senador-republicano-condeno-ataque-colectivos-maria-corina-machado-equipo/> [lastet ned 22. november 2023]
- OHCHR, dvs. The Office of the High Commissioner for Human Rights (2023, 4. juli). *Situation of human rights in the Bolivarian Republic of Venezuela*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra <https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/ahrc5354-situation-human-rights-bolivarian-republic-venezuela-report> [lastet ned 30. november 2023]
- Oyarzun, N. (2023, 25. oktober). Vente Venezuela: los planes del grupo opositor que opera en Chile tras el triunfo de Machado. *El dinamo*. Tilgjengelig fra <https://www.eldinamo.cl/mundo/2023/10/25/vente-venezuela-los-planes-del-grupo-opositor-que-opera-en-chile-tras-el-triunfo-de-machado/> [lastet ned 22. november 2023]

Sequera, V. (2023, 18. oktober). What could happen in Venezuela's opposition primary? *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/americas/what-could-happen-venezuelas-opposition-primary-2023-10-18/> [lastet ned 22. november 2023]

Muntlige kilder

Bull, Benedicte. Samtale 4. desember 2023.

Bull er professor i statsvitenskap ved Senter for Utvikling og Miljø (SUM) ved UiO.

Foro Penal. Meldingsutveksling. 27. oktober 2023.

Venezuelansk forsker. Meldingsutveksling februar 2023.

Venezuelansk menneskerettighetsorganisasjon (a). Møte i Caracas mai 2022, meldingsutveksling oktober 2023, 30. november 2023 og 12. desember 2023.

Venezuelansk menneskerettighetsorganisasjon (b). Møte i Caracas mai 2022 og meldingsutveksling februar 2023.

© Landinfo 2023

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.